

+२ स्तरावरील (इयत्ता ११ वी व १२वी) उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम पुनर्रचित करुन राज्यातील शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयात राबविण्यासाठी नविन सुधारित मानकांना मान्यता देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग
शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक: व्हिओसी-२०१५/प्र.क्र.३७/व्यशि-४
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०००३२
दिनांक : २३ नोव्हेंबर, २०१६

वाचा :- १) कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग शासन निर्णय क्र. व्हिओसी-२०१५/प्र.क्र. ९६/व्यशि-४ दि. २७/११/२०१५.

प्रस्तावना:-

+२ स्तरावरिल (इयत्ता ११ वी व १२ वी) उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम पुनर्रचित करुन राज्यातील शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयात राबविण्यासाठी नविन सुधारित मानकांना उपरोक्त वाचा येथील शासन निर्णय दि. २७/११/२०१५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयातील परिशिष्ट -क नुसार व्यवसाय अभ्यासक्रमनिहाय पूर्णवेळ शिक्षक व पूर्णवेळ निदेशक यांची शैक्षणिक अर्हता निश्चित करण्यात आलेली आहे. सदर परिशिष्टातील अ. क्र. १३ मध्ये अॅनिमल हज्बंडरी अॅन्ड डेअरी टेक्नॉलॉजी या व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या पूर्णवेळ शिक्षक व पूर्णवेळ निदेशक या पदासाठी शैक्षणिक अर्हता व अनुभव निश्चित करण्यात आलेला आहे. सदर अभ्यासक्रम महाराष्ट्रातील इतर कृषी विद्यापीठामध्ये सुध्दा शिकविण्यात येत असल्याने संबंधित अभ्यासक्रमाच्या कृषी पदवी धारकांवर अन्याय होवू नये म्हणून सुधारित शैक्षणिक अर्हतेमध्ये महाराष्ट्र पशुसंवर्धन मत्स्यतंत्रज्ञान विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर सोबत महाराष्ट्रातील इतर कृषी विद्यापीठामधील अॅनिमल हज्बंडरी अॅन्ड डेअरी टेक्नॉलॉजी या अभ्यासक्रमाच्या पदवीचा अंतर्भाव करुन त्यानुसार सुधारित शैक्षणिक अर्हतेमध्ये बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन शुध्दीपत्रक:-

+२ स्तरावरिल उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रम पुनर्रचित करुन राज्यातील शाळा/कनिष्ठ महाविद्यालयात राबविण्यासाठी नविन सुधारित मानकांना शासन निर्णय दि. २७/११/२०१५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयातील परिशिष्ट -क नुसार व्यवसाय अभ्यासक्रमनिहाय पूर्णवेळ शिक्षक व पूर्णवेळ निदेशक यांची शैक्षणिक अर्हता निश्चित करण्यात आलेली आहे. सदर परिशिष्टातील अ. क्र. १३ मध्ये अॅनिमल हज्बंडरी अॅन्ड डेअरी टेक्नॉलॉजी या व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या पूर्णवेळ शिक्षक व पूर्णवेळ निदेशक या पदासाठी निश्चित करण्यात आलेली शैक्षणिक अर्हता व अनुभव खालीलप्रमाणे वाचावे.

अ. क्र.	व्यवसाय अभ्यासक्रमाचे नांव	प्रस्तावित शैक्षणिक अर्हता व अनुभव	
13	Animal Husbandry and Dairy Technology (ऑनिमल हज्बंडरी अँड डेअरी टेक्नॉलॉजी)	<p>Full Time Teacher –</p> <p>Master of Science in Dairy Science Technology (M.Sc. Dairy Science Technology) at least first class of Agriculture/ Animal & Fishery Sciences University,</p> <p>OR</p> <p>Master of Veterinary Science (M.V.Sc.) at least first class of Agriculture/ Animal & Fishery Sciences University, Nagpur.</p> <p>AND</p> <p>3 year experience of processing dairy product out of which minimum one year in Livestock product development</p> <p>AND</p> <p>Certificate Course in Vocational Teacher Training in appropriate branch of Maharashtra State Board of Vocational Education Examination, Mumbai.</p>	<p>पूर्णवेळ शिक्षक –</p> <p>सांविधानिक कृषी विद्यापीठाची / पशुसंवर्धन, मत्स्यतंत्रज्ञान विज्ञान विद्यापीठाची किमान प्रथम श्रेणीतील दुग्ध विज्ञान तंत्रज्ञान मध्ये एम.एस्सी(M.Sc. Dairy Science Technology).</p> <p>किंवा</p> <p>सांविधानिक कृषी विद्यापीठाची पशुसंवर्धन, मत्स्यतंत्रज्ञान विज्ञान विद्यापीठाची किमान प्रथम श्रेणीतील पशुवैद्यकीय विज्ञानमध्ये पदव्युत्तर पदवीधर (M.V.Sc.)</p> <p>आणि</p> <p>३ वर्षांचा दुग्धप्रक्रिया उत्पादनामधील तसेच त्यापैकी कमीत कमी १ वर्षांचा पशुधन (लाईव्हस्टॉक) उत्पादन विकासा मधील प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव.</p> <p>आणि</p> <p>महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ,मुंबई यांचे व्यवसाय शिक्षक प्रशिक्षण(Vocational Teacher Training) अभ्यासक्रमाचे प्रमाणपत्र.</p>

	<p>Animal Husbandry and Dairy Technology (ऑनिमल हज्बंडरी अँड डेअरी टेक्नॉलॉजी)</p>	<p>Full Time Instructor -</p> <p>Bachelor of Science in Dairy Science / Technology (B.Sc. Dairy Science / Technology) at least first class of Agriculture/Animal & Fishery Sciences University, Nagpur.</p> <p>OR</p> <p>Bachelor of Veterinary Science (B.V.Sc.) & Animal Husbandry (AH) at least first class of Agriculture/Animal & Fishery Sciences University, Nagpur.</p> <p>OR</p> <p>Higher Secondary Certificate (H.S.C.) Vocational in at least First Class in Animal husbandry & Dairy Technology from Maharashtra State Board of Secondary & Higher Secondary Education</p> <p>AND</p> <p>5 year experience in dairy product processing in reputed firms, out of which 2 year in Livestock product development</p> <p>AND</p> <p>Certificate Course in Vocational Teacher Training in appropriate branch of Maharashtra State Board of Vocational Education Examination, Mumbai.</p>	<p>पूर्णवेळ निदेशक -</p> <p>सांविधानिक कृषी विद्यापीठाची/ पशुसंवर्धन, मत्स्यतंत्रज्ञान विज्ञान विद्यापीठाची किमान प्रथम श्रेणीतील दुग्ध विज्ञान तंत्रज्ञान मध्ये बी.एससी(B.Sc. Dairy Science Technology).</p> <p>किंवा</p> <p>सांविधानिक कृषी विद्यापीठाची / पशुसंवर्धन, मत्स्यतंत्रज्ञान विज्ञान विद्यापीठाची किमान प्रथम श्रेणीतील पशुवैद्यकीय विज्ञानमध्ये (B.V.Sc.) व पशुसंवर्धन (Animal Husbandry) पदवीधर.</p> <p>किंवा</p> <p>महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची पशुसंवर्धन व दुग्ध तंत्रज्ञान व्यवसाय अभ्यासक्रमाची इयत्ता १२ वी ची परीक्षा प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण</p> <p>आणि</p> <p>५ वर्षांचा दुग्धप्रक्रिया उत्पादनामधील तसेच त्यापैकी कमीत कमी २ वर्षांचा पशुधन (लाईव्हस्टॉक) उत्पादन विकासा मधील प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव.</p> <p>आणि</p> <p>महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई यांचे व्यवसाय शिक्षक प्रशिक्षण (Vocational Teacher Training) अभ्यासक्रमाचे प्रमाणपत्र.</p>
--	--	---	--

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०१६११२३१२२३२९३६०३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(कैलास ढाकणे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. मंत्री (कौ.वि.व उ.वि.), यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.
२. मा. राज्यमंत्री (कौ.वि.व उ.वि.), यांचे खाजगी सचिव यांना माहितीसाठी सादर.
३. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजगता विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक
४. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग यांच्या वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
५. संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई - १
६. अध्यक्ष/सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे-४.
७. शिक्षण संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
८. सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई/ नाशिक/ पुणे/ अमरावती/ औरंगाबाद / नागपुर (संचालनालयामार्फत)
९. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (संचालनालयामार्फत)
१०. व्यवसाय अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या सर्व संस्था. (संचालनालयामार्फत)
११. निवड नस्ती (व्यशि-४)